

Biogazdálkodási praktikák a Felvidékről

Tudatosan 1990-ben kezdődött el nálunk a biogazdálkodás. Valójában, a saját kertekben bioélelmiszer alapanyagot termeltünk mindig. Rendszerbe foglalva viszont, a Biokultúra Egyesület támogatásával, nagyüzemi szinten, ellenőrzés-minősítéssel egybekötve ez 24 évvel ezelőtt valósult meg.

Az alap mindig a növénytermesztés. Következik az állattenyésztés. Mezőgazdasági termelés, főleg biotermelés, lehetetlen állattenyésztés nélkül hosszútávon. Szükség van a termőtalaj tápanyagszükségletének kielégítésére a természetű növény érdekében az istállótrágyára. Az utóbbi években sok próbálkozás és kísérlet alapján a legkülönbélebb módszerekkel próbálták a tápanyagot biztosítani. Részben vannak megoldások. Különbéle humuszképző anyagok, levél- és talajtrágyaként használatos tápoldatok, komposztok, komposzt kivonatok, szárított istállótrágyából készített porok és granulátumok, vagy a kőzetek, üledékek, ásványi anyagok darált-porított formái. A tollból készült növényi tápanyag is érdekes és hasznos tápanyagkiegészítést biztosíthat. Az említett készítmények sokasága lehetőséget ad részbeni megoldásokra, de a teljes és igazi csakis az istállótrágya lehet.

A tápanyag bebiztosítása után nagyon fontos a növényvédelem. Ebben az esetben is igen sokféle lehetőség van. Első lépés a növényi kultúra tisztán tartása, a gyommentesség. Tápanyagban gazdag talajban a gyomok is jobban fejlődnek, de a kultúrnövény is. A cél, a gyomok likvidálása. Következő lépés a kultúrnövény egészségi állapotának megvédése. Jó tápanyagellátottsággal rendelkező talajok kultúrnövényeinek az egészségi állapota kedvező, ellenállóbbak a különféle betegségekkel és kártevőkkel szemben. De itt is szükség lehet az időjárás viszontagságai szerint kifejlődő kórokozók, gombák, kártevők elleni védelemre. Jelenleg igen sok lehetőség, megoldás van ezekre a célokra. Különbéle, a biotermesztésben engedélyezett készítményekre és segédanyagokra gondolok. A kisüzemi-házikerti és nagyüzemi megoldások közötti lehetőségek eltérőek a terület nagysága miatt. A tápanyag bebiztosítása más anyagi és kijuttatási követelmény. A gyommentesség bebiztosítása 50 m²-en vagy 50 ha-on szintén más lehetőség. A növényvédelem bebiztosítása a fentiek alapján szintén eltérő megoldásokat követel. A lényeg az, hogy kb. 1970 előtt szinte minden csak bio volt, akkor is volt lehetőség a vegyszermentes termelésre. Ma is van, csupán hozzáállás kérdése az egész.

A megtermelt bioélelmiszer alapanyagot a házikertből és a nagyüzemi területekről szintén különböző körülmények között lehet feldolgozni, raktározni, hasznosítani. Gondoljunk a gabonafélékre, olajos növényekre, kertészeti növényekre, szőlőre, gyümölcsre. Külön tudomány a raktárkártevők elleni küzdelem.

A termelés folyamán a házikertekben és a nagyüzemekben másféle eszközöket, gépeket használunk. Ezeknek a tudatos és jó megválasztása nagyon fontos. A szerszámokra és a gépparkra gondolok.

A feldolgozásnál át kell gondolni a műveletek formáit, lehetőségeit, sokaságát a végeredmény elérése érdekében. Mit és hogyan célszerű előállítani, becsomagolni, a nyilvánosság előtt a legkülönbélebb körülmények között bemutatni. Kiállítások, szakmai napok, kisebb-nagyobb országos és nemzetközi rendezvények, iskolázások, tanfolyamok, bortúrák, borkóstolók, pálinkakóstolók, versenyek.

A végcél természetesen az egészséges, tiszta biotermék, melyet a kiskertjeinkből, vagy saját fogyasztásra, vagy kisebb-nagyobb közösségekben, baráti körökben való felhasználásra, értékesítésre használunk. A nagyobb mennyiség, nagyüzemi előállítás esetében a termelő megélhetését biztosíthatja. Mindkét esetben teljesen egyértelmű a végeredmény.

Dr. Ing. Palik László